

INFORMASJONSHEFTE FOR NYE BØNDER I MIDT- GUDBRANDSDAL

Utarbeidet av landbrukskontorene i Nord-Fron, Sør-Fron og
Ringebu kommuner

Forord

Dette informasjonsheftet er ment som oppslagsverk for nye bønder i Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu. Heftet skal gi svar på en del spørsmål, blant annet om hvor en kan søke råd og støtte. Her kan en finne telefonnummer, e-postadresser og nettadresser slik at man selv kan søke videre for mer informasjon.

Vi som står bak heftet er faglagene i landbruket i Midt-Gudbrandsdal, landbrukskontoret i Nord-Fron, Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor og Fylkesmannen i Innlandet. Første utgave kom i 2007, og dette er en revidert utgave.

Dersom du har tanker om hvordan vi kan forbedre heftet, ta gjerne kontakt med landbrukskontoret i kommunen! Heftet blir oppdatert årlig. Heftet finnes også på www.midtdalsbonden.no

LYKKE TIL SOM NY BONDE!

Sør-Fron, oktober 2020

Kjell Arne Kaus

Ola Kjørstad

Terje Rotås

Marthe Dypdalen

Jan Karenstuen

Ole O. Brandvold

for bondelaga

for bonde- og småbrukarlaga

for skogeierlagene

Geir Johan Groven

Hans Christian Elstad

Landbrukskontoret i Nord-Fron

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Anne Berit Grasbakken

Fylkesmannen i Innlandet

Innholdet i heftet blir jevnlig oppdatert og er i tillegg å finne på www.midtdalsbonden.no
Sist oppdatert oktober 2020

Innhold

Forord	2
1. Landbrukskontorene i Midt-Gudbrandsdal og Midtdalsbonden.no	5
Landbrukskontoret i Nord-Fron.....	5
Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor (MGL)	6
Midtdalsbonden.....	6
2. Lovverk og tilskuddsordninger	7
Nasjonale tilskuddsordninger.....	7
Lokale tilskuddsordninger og retningslinjer	8
Landbruksfondet i Nord-Fron.....	8
Utviklingsfondet i Ringebu og Sør-Fron	8
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) 2020 – 2023.....	8
3. Statlig landbruksforvaltning	9
I fylket	9
Nasjonalt	9
4. Rådgivningstjenester i landbruket.....	10
Norsk Landbruksrådgiving Innlandet.....	10
For mjølkeprodusenter.....	10
For kjøttprodusenter.....	10
5. Avlsorganisasjoner	11
6. Faglaga i landbruket.....	13
Primærnæringsutvalget i Midt-Gudbrandsdal	13
Bondelaget.....	13
Bonde- og Småbrukarlaget	13
Skogeierlag.....	14
7. Grunneierlag, beite- og gjeterlag.....	15
Nord-Fron.....	15
Sør-Fron.....	16
Ringebu.....	16
8. Mottakere av råvarer fra landbruket.....	17
Mjølke	17
Slaktedyr	17
Korn	18
Potet	18
Egg.....	18

Tømmer.....	18
9. Leverandører av driftsmiddel til landbruket	19
Kraftfôr.....	19
Gjødsel og kalk, diverse driftsmidler.....	19
Maskiner og redskap.....	20
10. Regnskapskontor	21
11. Avløserlag	21
Fron avløserlag.....	21
Ringebu avløserlag	22
12. Kvalitetssystem i landbruket (KSL).....	22
13. Mattilsynet	22
14. Veterinærvakt	23
15. Dyrevernemnder	23
Sør-Fron, Nord-Fron og Sel.....	23
Ringebu og Øyer.....	23
16. Statens naturoppsyn (SNO), rovviltkontakter	23
17. Vakttelefon ved rovviltangrep mot beitedyr	24
18. Beredskap	24
19. Kart.....	25
20. Opplæring og kurs	25
Videregående og høyere utdanning	25
Landbruksfaglige kurs og utdanningar	26
21. Andre organisasjoner	27
Norges Bygdekvinnelag.....	27
DEBIO	27
Godt Bondevett.....	27
Hanen.....	27
Bondens Marked.....	27
Gudbrandsdalsmat	28
Inn på tunet.....	28
REKO-ring	28
22. Lover og forskrifter	29
23. Aktuelle nettadresser.....	29

1. Landbrukskontorene i Midt-Gudbrandsdal og Midtdalsbonden.no

Landbrukskontoret i Nord-Fron

Landbrukskontoret i Nord-Fron kommune har ansvar for landbruksforvaltninga i kommunen.

Besøksadresse: Landbrukssenteret

Strandgata 54, 2640 Vinstra

Åpningstid: Mandag – fredag kl. 08.00 – 15.30

Kontaktinfo: Landbrukskontoret i Nord-Fron, Landbrukssenteret,
2640 Vinstra.

Tlf: 61 21 61 90

e-post: post@nord-fron.kommune.no

Jordbrukssjef	Eldri Siem (permisjon til 31.12.2023)	61 21 61 92
Landbrukssjef	Geir Johan Groven	61 21 61 99
Landbruksrådgiver	Ole-Johan Kolseth	61 21 61 98
Rådgiver	Nils Skurdal	61 21 61 95
Konsulent	Linda Myromslien	61 21 61 90
Konsulent	Ingebjørg Jenssveen	61 21 61 96

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor (MGL)

MGL er et interkommunalt selskap med ansvar for landbruksforvaltninga i kommunene Ringebu og Sør-Fron.

Besøksadresse: Kommunehuset i Sør-Fron

2647 Sør-Fron

Åpningstid: Mandag – fredag kl. 09:00 – 14:00

Kontakt saksbehandler for avtale

Kontaktinfo: Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

Kommunevegen 1, 2647 Sør-Fron.

Tlf: 61 29 90 00

Landbrukssjef	Hans Christian Elstad	61 29 92 49
Skogbruksrådgiver	Anne Aulie Veronica M. Øvremo - vikar	61 29 92 54
Jordbruksrådgiver og gardskartansvarlig	Ragnhild Sperstad	61 29 92 52
Jordbruksrådgiver	Øyann Brandstad (permisjon til sommeren 2021)	61 29 92 55
Jordbruksrådgiver	Gro Vestues	61 29 92 56
Jordbrukskonsulent	Helene Amblie Solerød	61 29 92 53
Miljø- og utmarksrådgiver	Konrad Skåravik Bryhn	61 29 92 65
Konsulent	Bente Dahl	61 29 92 58

Fylkesmannen sin regionstilling, Anne Berit Grasbakken, har kontor plass ved MGL, og arbeider med utviklingsoppgaver som gjelder alle tre kommunene i Midt-Gudbrandsdalen. Tlf. 61 26 61 47.

Midtdalsbonden

På www.midtdalsbonden.no finn du nytt om landbruket og aktuell info:

- Oversikt over arrangement (kalender)
- Info om landbrukskontora
- Oversikt over faglag, beitelag, grunneierlag og andre organisasjoner
- Info om tilskuddordninger og søknadsfrister
- Info om lovverk
- Info for nye bønder
- Protokoller fra politiske utvalg som har med landbrukssaker

Midtdalsbonden.no blir oppdatert hver uke med nytt og aktuelt stoff.

2. Lovverk og tilskuddsordninger

Landbrukskontorene tilbyr generell veiledning i landbruket med hovedvekt på disse ordningene:

- Konesjonslov - søknader om konsesjon, egenerklæring om konsesjonsfritak, bo- og driveplikt
- Jordlov - søknader om fradeling/omdisponering av landbruksareal, søknader om nydyrking m.m.
- Skoglov - skogfondsmidler, hogst i vernskog, bygging av landbruksveier m.m.
- Odelslov - bo- og driveplikt
- Forpaktingslov
- Gardskart
- I tillegg saker etter forurensningsloven som gjelder landbrukseiendommer
- Motorferdsel i utmark, viltforvaltning, leiekjøringsordningen

Nasjonale tilskuddsordninger

Landbrukskontorene administrerer flere tilskuddsordninger i landbruket.

I oversikten nedenfor finner du sentrale tilskuddsordninger med søknadsfrist. Mer informasjon om ordningene finner du på landbruksdirektoratet.no. Her finner du også andre tilskuddsordninger og informasjon som er spesielt retta mot nye bønder.

Tilskudd	Frist
Produksjonstilskudd	15. mars (telledato 1. mars) 15. oktober (telledato 1. oktober)
Avløsertilskudd til ferie og fritid	15. oktober
Avløsertilskudd ved sjukdom	1 år / 365 dager fra siste dagen det blir søkt tilskudd for.
Tidligpensjonsordninga	Ingen frist
Regionale Miljøtilskudd-RMP	15. oktober
SMIL-midler (Spesielle Miljøtiltak i jordbruket)	Ringebu: 15. mars Sør-Fron: 15. mars Nord-Fron: 15. april
Avlingssvikt skal meldes fra så tidlig som mulig i vekstsesongen	31. oktober
Organisert beitebruk <ul style="list-style-type: none">- tilskudd til beitelagene- tilskudd til tiltak i beiteområder- forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT)	15. november 15. mars 10. februar
Rovviltskade	1. november
Tilskuddsordninger i skogbruket <ul style="list-style-type: none">- vegbygging- skogkultur- miljøtiltak i skog- drift i vanskelige terreng	Se den enkelte ordningen
Drenering av jordbruksjord	Ringebu: 20. april Sør-Fron: 20. april

	Nord-Fron: 1. oktober
Tilskudd fra Innovasjon Norge <ul style="list-style-type: none"> - tradisjonelt landbruk - tilleggsnæring - fornybar energi i landbruket - bosted på gårdsbruk 	https://www.innovasjon Norge.no/no/tjenester/landbruk/

Lokale tilskuddsordninger og retningslinjer

Landbruksfondet i Nord-Fron

Nord-Fron kommune har et eget landbruksfond som skal brukes til målretta styrkingstiltak for landbruket i kommunen. Tilskudd fra det kommunale landbruksfondet kan deles ut til samarbeidsprosjekt og/eller til enkeltpersoner innen kommunen når tiltaket fremmer jordbruket og/eller skogbruket.

Søknad om tilskudd fra fondet sendes til utvalget for landbruks-, utmarks- og miljø saker. Plan og kostnadsoverslag må være lagt ved søknaden og må godkjennes av jord- eller skogbrukssjefen på forhånd.

Les mer om ordninga på Midtdalsbonden <https://midtdalsbonden.no/oversikt-over-alle-tilskudd-bak/>

Utviklingsfondet i Ringeby og Sør-Fron

Både Ringeby og Sør-Fron har et utviklingsfond man kan søke landbruksrelatert støtte fra. Kriteriene og satsene er forskjellige i de to kommunene. For begge kommunene kan det søkes på fire ordninger.

1. Søknad om støtte til nydyrking
2. Søknad om støtte til rydding av nytt innmarksbeite
3. Søknad om støtte til melkeproduksjon på seter
4. Søknad om støtte til kjøp av melkekvote

Søknadsfristen er 15. mars, og søknadsskjema ligger på <https://midtdalsbonden.no/oversikt-over-alle-tilskudd-bak/>

Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) 2020 – 2023

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor og Nord-Fron landbrukskontor har revidert tiltaksstrategi og retningslinjer for SMIL-ordningen. Dette gjøres hvert 4. år. Ordningen omfatter kulturlandskaps- og forurensningstiltak.

Formålet er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.

For mer informasjon gå til Midtdalsbonden.no, klikk på fanen «Landbruksinfo» og velg «Oversikt alle tilskudd». Her finner du retningslinjene for ordningen under «SMIL-midler». Du kan også få et eksemplar ved å henvende deg til landbrukskontoret. Søknaden leveres elektronisk gjennom ID-porten/Altinn. Søknadsfrist er 15. mars.

3. Statlig landbruksforvaltning

Statlig landbruksforvaltning har som oppgave å gjennomføre gjeldende landbrukspolitikk. Her er en oversikt over hvordan statlig landbruksforvaltning er bygget opp:

I fylket

FYLKESMANNEN I INNLANDET

Telefon: 61 26 60 00
Postadresse: Postboks 987, 2604 Lillehammer
E-post: fmin@fylkesmannen.no
Nettstad: www.fylkesmannen.no/innlandet

Nasjonalt

LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET (LMD)

Telefon: 22 24 90 90
E-post: postmottak@lmd.dep.no
Nettstad: www.lmd.dep.no

LANDBRUKSDIREKTORATET (tidligere Statens Landbruksforvaltning)

Telefon: 78 60 60 00
E-post: postmottak@landbruksdirektoratet.no
Nettstad: <https://www.landbruksdirektoratet.no>

4. Rådgivningstjenester i landbruket

Norsk Landbruksrådgiving Innlandet

NLR Innlandet (tidligere Midt-Gudbrandsdal forsøksring) er en uavhengig rådgivningsorganisasjon for bønder. NLR har kompetanse på plantekultur, økonomi, bygningsteknikk, hydroteknikk, HMS og klima. NLR er eid av medlemmene.

NLR Innlandet dekker Innlandet fylke pluss området Røros. Det er ni kontor i hele området, og for bønder i Midtdalen er kontoret på Vinstra det nærmeste.

Les mer om NLR Innlandet her: <https://innlandet.nlr.no/>

For mjølkeprodusenter

TINE - <https://medlem.tine.no/>

TINE har egen rådgivningstjeneste retta mot medlemmer som leverer mjølk.

Telefon: 51 37 15 00

E-post: medlem@tine.no

Q-MEIERIET GAUSDAL - www.q-meieriene.no

Q-meieriet har egen rådgivningstjeneste retta mot produsenter som leverer mjølk.

Telefon: 55 10 00 00

For kjøttprodusenter

NORTURA - <https://medlem.nortura.no/>

Nortura har spesialrådgiver for alle dyreslag (storfe, svin, sau). For mer info ta kontakt med medlemssenteret:

Telefon: 95 51 84 00

FATLAND (slakteri) - www.fatland.no

Har tilbud om rådgivning og oppfølging av produsenter, både på storfe, sau og svin.

Telefon: 23 17 63 50

FURUSETH SLAKTERI - www.furuset.no

Har tilbud om rådgivning til produsentene, både på storfe, sau og svin.

Telefon: 63 97 70 10

5. Avlsorganisasjoner

Det finnes avlsorganisasjoner for alle de vanlige husdyra våre. Flere av organisasjonene har lokallag i tillegg til den nasjonale organisasjonen.

GENO - www.geno.no

Avls- og seminorganisasjonen Geno eies og drives av norske storfebønder.

Telefon: 950 20 600

E-post: post@geno.no

TYR Norsk kjøttfeavlslag - www.tyr.no

Tyr er en avlsorganisasjon for kjøttfe. De arbeider i tillegg for økonomien i ammekuproduksjonen.

Tlf: 952 90 855

E-post: tyr@tyr.no

NORSK SAU OG GEIT - www.nsg.no

Norsk Sau og Geit (NSG) er en faglig medlemsorganisasjon som arbeider for å fremme et rasjonelt og lønnsomt sau- og geitehold, trygge beiteretten og stimulere til samarbeid om produksjon og omsetning

Telefon: 23 08 47 70

E-post: nsg@nsg.no

Lokallag av sau og geit i Midt-Gudbrandsdal:

Lag	Leder	Mobilnr.	E-post
Nord-Fron	Ola Masseng Sylte	917 18 012	ola.m.sylte@hotmail.com
Sør-Fron	Ola Kjørstad	908 22 972	
Ringebu	Jan Erik Brenden	911 71 680	
Fåvang	Knut Evensen	905 75 929	knut@fjossystemer.no

NORSVIN - www.norsvin.no

Norsvin er en avls- og seminorganisasjon eid av norske svineprodusenter.

Telefon: 62 51 01 00

E-post: norsvin@norsvin.no

NORSK FJØRFELAG - www.nfl.no

Norsk Fjørfeleg er en landsomfattende interesseorganisasjon som arbeider med faglige og politiske utfordringer i fjørfesektoren.

Telefon: 934 99 082

E-post: nfl@nfl.no

NORSK HESTESENTER STARUM - www.nhest.no

Norsk Hestesenter (NHS) sitt formål er å fremme kvaliteten på hestehold og avl på de norske rasene i Norge, og å være det øverste faglige senter for utdanning av hestepersonell og for avl av hest i Norge.

Telefon: 61 16 55 00

E-post: nhest@nhest.no

NORGES KANINAVLSFORBUND - www.kanin-nkf.net

Norges Kaninavl forbund (NKF) arbeider for å fremme kaninavlens utvikling og utbredelse i landet, både for sports- og produksjonsavl.

6. Faglaga i landbruket

Bondelaga, småbrukarlaga og skogeierlaga blir ofte kalla for faglaga i landbruket. Formålet for disse organisasjonene er å ta vare på bonden/småbrukeren/skogbrukeren sine interesser. Laga har både fylkeslag og lokallag.

Primærnæringsutvalget i Midt-Gudbrandsdal

Primærnæringsutvalget i Midt-Gudbrandsdal er et samarbeidsorgan for faglaga i landbruket i Midt-Gudbrandsdal. Utvalget har som oppgave å følge opp *Utviklingsplan for landbruket i Midt-Gudbrandsdal 2019 – 2022*.

Følgende representanter sitter i utvalget:

- Marthe Dypdalen Nord-Fron bondelag (leder)
- Terje Rotås Ringebu-Fåvang skogeierlag
- Ola Kjørstad Sør-Fron Bonde- og Småbrukarlag
- Kjell Arne Kaus Ringebu Bondelag
- Jan Karenstuen Nord-Fron Bonde- og Småbrukarlag
- Ole O. Brandvold Fron Skogeierlag

Sekretær for utvalget er Anne Berit Grasbakken, Fylkesmannen i Innlandet.

Bondelaget

Oppland Bondelag - www.bondelaget.no/oppland

Telefon: 61 05 18 00

E-post: oppland@bondelaget.no

Lokallag

Navn	Leder	Tlf	E-post
Nord-Fron	Marthe Dypdalen	915 48 144	mdypdalen@yahoo.no
Kvikne	Ivar Sylte	901 04 813	ivarsylte74@gmail.com
Sør-Fron	Marita Aaneke	905 10 068	marita@aanekre.no
Ringebu	Øyvind Nordrum	970 06 116	ynordrum@gmail.com
Fåvang	Jostein Tromsnes	977 89 001	jl-tromsnes@online.no

Bonde- og Småbrukarlaget

Oppland Bonde- og Småbrukarlag - www.smabrukarlaget.no/fylke/oppland

Telefon: 61 25 75 70 / 480 63 555

E-post: opplandsmabrukarlag@c2i.net

Lokallag

Navn	Leder	Adresse	Tlf	E-post
Nord-Fron	Ole Petter Berget	2643 Skåbu	452 51 529	o-p-be@frisurf.no
Ringebu-Fåvang	Thomas Ødegård	2634 Fåvang	996 31 918	tho.o@online.no
Sør-Fron	Ola Rundsveen	2647 Sør-Fron	414 26 854	ola-erun@online.no

Skogeierlag

Glommen Mjøsen Skog - <https://www.glommen-mjosen.no/>

Telefon: 62 43 53 00

E-post: post@glommen-mjosen.no

Ansatte

Produksjonsleder Nord	Ronny Hagen	907 38 214
Skogbruksleder i N-Fron og S-Fron	Torje Bjørke	416 74 644
Skogbruksleder Ringebu	Runar Stenumgård	976 12 523

Lokale skogeierlag

Navn	Leder	Adresse	Tlf	E-post
Fron	Ole O. Brandvold	2647 Sør-Fron	415 55 309	joolas@online.no
Ringebu-Fåvang	Terje Rotås	2634 Fåvang	952 79 843	rotaas@outlook.com

7. Grunneierlag, beite- og gjeterlag

Nord-Fron

Grunneierlag

Kvam grunneigarlag v/ Odd Arne Myromslien, Kvam	Leinsida grunneigarlag v/ Ola Einar Krok, Kvam	Sørdorp grunneigarlag v/ Bredo Hvattum, Vinstra
Ruste grunneigarlag v/ Rune Haverstad, Vinstra	Kvikne/Skåbu grunneigarlag v/ Ola K. Aasmundstad, Vinstra	Sorperoa jaktforening v/ Knut Kirknes, Vinstra
Vinstradalen utmarkslag v/ Eivind Kvalen	Sørdorp Sameige v/ Ole O. Brandvold,	

Beite- og gjeterlag

Breistulen beitelag BA v/ Erling Magnus Vaterland, Vinstra	Espedalen Bygdealmening v/ leiar i driftstyret Anders Morken, Sør-Fron	Hattdalseter beitelag BA v/ Ivar Sylte, Kvikne, Vinstra
Kvam Vestside beitelag BA v/ Odd Arne Myromslien, Kvam	Kvikne og Sorperoa beitelag v/ Ola Masseng Sylte, Kvikne, Vinstra	Rustkjølen beitelag BA v/ Tord Rusthage, Vinstra
Skåbu beitelag BA v/ Sven Arne Sæther, Skåbu	Storhøliseter beitelag BA v/ Iver Ottar Veslum, Skåbu	Leinbakken beitelag BA v/ Knut Bjørnstad, Kvam
	Kvam Østside beitelag BA v/ Jonny Mathisen, Kvam	Sørdorp beitelag BA v/ Marthe Dypdalen, Vinstra
	Sørdorp og Kvam hesteavlslag v/ Morten Sandbakken, Vinstra	Fron Fellesdrift v/ Anders Morken, Sør-Fron

Sør-Fron

Grunneierlag

Ryssland og Skurdal utmarksforvaltning SA v/ Tor Suleng, Sør-Fron	Espedalen utmarkslag v/ Ole Petter Foss	Ryssland Østsides grunneierlag BA v/ John Einar Kjørstad, Sør-Fron
Østkjølen grunneierlag v/ Terje Stian Bjørke, Sør-Fron	Nordre Liens utmarksforvaltning SA v/ Erik Andre Kvernes, Sør-Fron	Søre Lia grunneierlag v/ Ivar Hovden, Sør-Fron

Beite- og gjeterlag

På <https://midtdalsbonden.no/beitebruksplaner-og-beredskap/> finner du informasjon om beitebruksplan og beredskapsplan for beitebruk i kommunen

Børkdalsfjellet beitelag v/ Pål Egil Rønn, Sør-Fron	Gjelseter og Vallen beitelag v/ Stig Grytting, Sør-Fron	Vestkjølen beitelag v/ Kjetil Nyhus, Sør-Fron
Østkjølen og Vuludalen Beitelag v/ Lars Ole Auglestad, Sør-Fron	Ryssland beitelag Ikke i drift	

Ringebu

Grunneierlag

Venabygd grunneierlag SA v/ Håvard Linækkeren, Venabygd	Kjønås utmarkslag SA v/ Jon Einar Høystad, Ringebu	Vekkom utmarkslag v/ Erik Odlo, Ringebu
Søre Stranden utmarkslag SA v/ Hans Sveipe, Fåvang	Brekkom utmarkslag SA v/ Emil Mytting, Fåvang	Fåvang utmarkslag SA v/ Erik Johansen Rudrud, Fåvang
Nordre Stranden grunneierlag v/ Iver Waalen, Fåvang	Mer informasjon hos Ringebu Natur www.ringebu-natur.no	

Beite- og gjeterlag

På <https://midtdalsbonden.no/beitebruksplaner-og-beredskap/> finner du informasjon om beitebruksplan og beredskapsplan for beitebruk i kommunen

Ramshytta gjeterlag v/ Helge Roar Husom, Venabygd	Vekkom saugjeterlag v/ Tor-Håkon Berget, Ringebu	Brekkom fellesdrift v/ Jostein Tromsnes, Fåvang
Fåvang gjeterlag v/ Johnny Høyvesveen, Fåvang	Vestsida beitelag v/ Øyvind Myhrsveen, Fåvang	Brettingsdalen fegjeting v/ Øyvind Nordrum, Ringebu
Stulskjølen beitelag v/ Ole Høystad. Ringebu		

8. Mottakere av råvarer fra landbruket

Mjølkk

Landbrukssamvirke	Private
Tine Meieriet Øst Frya Tlf. 03080 (sentralt) Tlf. 815 02 000 (medl.tlf) www.tine.no	Q-meieriene avd Gausdal Tlf. 61 22 32 29 www.q-meieriene.no

Slaktedyr

Storfe, småfe og svin

Landbrukssamvirke	Private
Nortura Rudshøgda Tlf. 03070 (sentralt) Tlf. 800 81 082 (medl.tlf) www.nortura.no	Fatland Oslo AS Tlf. 23 17 63 50 www.fatland.no
	Furuset slakterier AS, Tlf. 63 97 70 10 www.furuset.no

Fjørfe

Landbrukssamvirke	Private
Nortura Elverum (tidl. Prior),	

Tlf. 03070 (sentralt) Tlf. 800 81 082 (medl.tlf) www.nortura.no	
---	--

Korn

Landbrukssamvirke	Private
FK kornmottak på Frya Tlf. 72 50 50 50 www.fk.no	Vinstra Bruk AS Tlf 61 29 01 20 www.norgesfor.no

Potet

Landbrukssamvirke	Private
A.L Gartnerhallen Tlf 23 24 93 00 www.gartner.no	

Egg

Landbrukssamvirke	Private
Nortura Heimdal, (tidl. Prior) Tlf. 03070 (sentralt) Tlf. 800 81 082 (medl.tlf) www.nortura.no	

Tømmer

Landbrukssamvirke	Private
Mjøsen Skog BA mjosen@mjosen.no www.mjosen.no	Nortømmer AS Tlf. 22 51 89 35 www.nortommer.no post@nortommer.no

9. Leverandører av driftsmiddel til landbruket

Kraftfôr

Landbrukssamvirke	Private
Ringebu Fåvang Innkjøpslag Avd. Fåvang, 61 28 13 33 http://www.byggern.no/favang/ Avd. Sør-Fron, 61 29 68 00	Norgesfôr Vinstra Vinstra Bruk Tlf. 61 29 01 20 www.norgesfor.no
Felleskjøpet Agri www.fk.no Tlf. 72 50 50 50	Strand Unikorn Moelv Tlf. 63 35 15 00 https://www.norgesfor.no/strand-unikorn/

Gjødsel og kalk, diverse driftsmidler

Landbrukssamvirke	Private
Ringebu Fåvang Innkjøpslag Avd. Fåvang, 61 28 13 33 http://www.byggern.no/favang/ Avd. Sør-Fron, 61 29 68 00	Gausdal Landhandleri AS Tlf 61 22 00 00 www.gaus.no
Felleskjøpet Agri Tlf. 72 50 50 50 www.fk.no	Gausdal kalk Tlf. 61 22 35 60
	Strand Unikorn Moelv Tlf. 63 35 15 00 https://www.norgesfor.no/strand-unikorn/

Maskiner og redskap

Landbrukssamvirke	Private
<p>Felleskjøpet Agri 72 50 50 50 Otta, Lillehammer www.fk.no</p>	<p>A-K maskiner Tlf. 61 29 25 55</p> <p>Eik Senteret Tlf. 61 21 60 50</p> <p>Fron Traktorservice AS Tlf. 61 29 24 60</p> <p>Fåvang maskin Tlf. 61 28 24 50 www.favangmaskin.no</p> <p>Akershus Traktor Tlf. 954 44 899</p> <p>Krokkasser.no Tlf. 91 19 04 04 post@krokkasser.no</p> <p>Lena Maskin, avd. Gudbrandsdalen Tlf. 41 25 66 01</p> <p>Maskinsenteret I Gudbrandsdalen Tlf. 612 30 300 post@maskingudbrandsdal.no</p>

10. Regnskapskontor

Snøhetta Regnskap Sør-Fron

2647 Sør-Fron
Tlf. 61 29 95 80
e-post: post@snohettaregnskap.no

Snøhetta Regnskap Ringebu

Jernbanegata 4
2630 Ringebu
Tlf. 61 21 50 83
post@snohettaregnskap.no

Vekstra Regnskap Gudbrandsdal

Avd Vinstra
Nedregate 63
2640 Vinstra
Tlf. 61 29 52 70
E-post: hilde.bjorkheim@vekstra.no

Avd Fåvang
Stasjonsvegen 1
2634 Fåvang
Tlf. 61 28 43 30
E-post: hilde.bjorkheim@vekstra.no

11. Avløserlag

Norske Landbrukstjenester (NLT) ble starta i 1991. Det er en selvfinansiert medlemsorganisasjon for avløserlaga og landbrukstjenestene i Norge. NLT sin hovedoppgave er å arbeide for at medlemslaga skal kunne tilby bøndene tjenester av høy kvalitet. Først og fremst for å dekke behovet for kvalifisert arbeidskraft.

www.landbrukstjenester.no

Følgende avløserlag finnes i Midt-Gudbrandsdalen:

Fron avløserlag

Strandgata 54

2640 Vinstra

tlf: 61 29 22 30 / 977 06 598

e-post: post@fronavloserlag.no

www.fron-avloserlag.no

Åpningstid: Mandag, tirsdag, og torsdag kl. 10 - 15

Ringebu avløserlag

Tromsnesvegen 37

2634 Fåvang

mobil: 95 02 70 29

12. Kvalitetssystem i landbruket (KSL)

Kvalitetssystem i landbruket (KSL) er et felles kvalitetssystem for primærproduksjonen i Norge, og er anerkjent av Mattilsynet som en nasjonal bransjestandard. Kravene i KSL-standarden bygger på offentlige lover og forskrifter, pluss noen egendefinerte krav i tillegg.

Med KSL sikrer man at produksjonen på norske gårder skjer i samsvar med lover og regler, som for eksempel god dyrevelferd, HMS, smittevern, avfallshåndtering, bruk av plantevernmidler mm. I tillegg gir det bonden et styringsverktøy for sin egen produksjon. Produsenter som er med i KSL får en høyere pris for produktene sine.

Er du med i KSL må du gjennomføre en årlig egenrevisjon av driften din, hvor du går gjennom sjekklister og krysser av for hvordan din drift er. I tillegg kan man få besøk av en KSL-revisor, som vil gå gjennom KSL sammen med deg og se om det er avvik på din gård som må rettes opp i.

KSL administreres av Matmerk og du finner mer info om systemet på deres hjemmesider:

<https://ksl.matmerk.no/no>

13. Mattilsynet

Mattilsynet er et statlig, landsdekkende forvaltingsorgan som er med på å sikre forbrukerne trygg mat og trygt drikkevann. Mattilsynet skal framme folke-, plante-, fiske- og dyrehelse, miljøvennlig produksjon og etisk forsvarlig hold av fisk og dyr. Mattilsynet har også oppgaver i forhold til kosmetikk og legemiddel, og fører tilsyn med dyrehelsepersonell.

Mattilsynet sine roller er å forvalte og rettlede om regelverk, føre et risikobasert tilsyn, formidle informasjon og kunnskap og ha beredskap. Mattilsynet skal gi faglige råd til Landbruks-, Fiskeri- og Helsedepartementet.

Ringebu kommune ligger under Mattilsynet sitt distriktskontor for Sør-Gudbrandsdal på Lillehammer, tlf. nr.: 61 27 93 50

Sør- og Nord-Fron kommuner ligg under Mattilsynet sitt distriktskontor for Nord-Gudbrandsdal på Sel (Otta), tlf. nr.: 61 23 46 00

Mattilsynet sin forbrukertelefon: 06040 (ditt distriktskontor).

Se også www.mattilsynet.no

14. Veterinærvakt

Veterinærvakta i Fron	Veterinærvakta i Ringebu	Stav veterinærsenter
Tlf. 61 29 14 00	Tlf. 61 28 05 00	Tlf. 61 27 65 14
http://www.vetvaktafron.no/	ringebudyrlęgene@hotmail.no	www.stavveterinarsenter.no

15. Dyrevernnemnder

Sør-Fron, Nord-Fron og Sel

Navn	Adresse	Telefon
Ola Brenna	Dovre	901 69 937
Hans Erik Kolden	Lom	416 33 102
Bjørn Sæta Bjsaeta2@online.no	Otta	990 09 658
Marit Sætrom	Otta	913 73 654 995 63 715
Pål Lasse Torstad Ptorstad@lesja.net	Lesja	61 24 51 18
Kristian Ekre Kristian.ekre@2i.net	Vinstra	911 31 563
Inger-Johanne Kjørstad jekjor@online.no	Sør-Fron	920 45 114

Ringebu og Øyer

Navn	Adresse	Telefon
Linn Veronica Brattås linnbrattas@hotmail.com	Tretten	958 09 803
Hans Petter Nyseth Hans.petter.nyseth@oppland.org	Lillehammer	412 10 405
Simen Jan Volden Simen.volden@hotmail.com	Svingvoll	467 78 820
Erik Borgen epborgen@frisurf.no	Fåvang	911 89 201

16. Statens naturoppsyn (SNO), rovviltkontakter

Statens naturoppsyn (SNO) er organisert som en del av Miljødirektoratet og den administrative staben og ledelsen sitter i Trondheim. SNO er et praktisk feltapparat som dekker hele landet, med over 60 lokalkontorer.

SNO holder oppsyn med at følgende miljølover blir fulgt både på offentlig og privat grunn:

- friluftsløven, naturmangfoldloven, motorferdselloven, kulturminneløven, viltloven, laks- og innlandsfiskloven, markaløven og småbåtloven

SNO sine hovedoppgaver er kontroll, informasjon og veiledning, i tillegg til registrering, dokumentasjon, skjøtsel og tilrettelegging.

Oppgaver innen rovviltforvaltning består blant annet av bestandsregistrering og skadedokumentasjon knyttet til erstatningsordningen for bufe og tamrein.

SNO lokale rovviltkontakt	Telefon	Kommuner
Christen Bårdsløkken	911 53 729	Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu
Hans Mathias Ulberg	933 52 858	Sel, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Gausdal
Odd Steinar Granheim	975 60 167	Sør-Fron, Ringebu, Øyer, Gausdal, Lillehammer
Eivind Fossum	911 29 562	Sør-Fron, Ringebu, Øyer, Gausdal, Lillehammer
Terje Stian Bjørke	901 06 384	Sør-Fron, Nord-Fron, Sel, Dovre

17. Vakttelefon ved rovviltangrep mot beitedyr

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor og Nord-Fron kommune samarbeider om en vaktordning i forbindelse med rovviltangrep på beitedyr. Formålet med vaktordningen er å imøtekomme fylkesmannens behov for varsling og tiltak i forbindelse med rovdyrangrep mot beitedyr i beitesesongen og å informere beitelag og beitebrukere i Ringebu, Sør-Fron og Nord-Fron kommuner. Telefonen er bemannet 07.00 – 22.00 hele uken i perioden 1. juni til 15. september

Vakttelefon for Ringebu, Sør-Fron og Ringebu: 94 87 89 44.

På <https://midtdalsbonden.no/beitebruksplaner-og-beredskap/> finner du informasjon om vaktordningen i beredskapsplan for beitebruk i kommunene

18. Beredskap

Nord-Fron kommune, Sør-Fron kommune, Beredskapsgruppa i Fron, Fron Avløserlag, Norsk Landbruksrådgivning Innlandet og Veterinærvakta Fron har i fellesskap etablert en beredskapsplan ved sykdom hos dyreholdere.

Når det gjelder melkeproduksjon har Fron avløserlag tilstrekkelig med avløsere ved en krisesituasjon.

Under lamminga 2020 ble det på grunn av korona i tillegg til faste avløsere etablert en beredskapsgruppe bestående av ca. 20 personer i Nord-Fron og Sør-Fron. Disse har lang erfaring fra dyrehold og lamming (i hovedsak tidligere saueprodusenter) og kunne hjelpe til dersom situasjonen ble prekær.

Beredskapsgruppen administreres av Fron Avløserlag. Har du spørsmål, ta kontakt med Fron Avløserlag på telefon 61 29 22 30 / 977 06 598, eller med landbrukskontoret i Nord-Fron på telefon 61 21 61 90.

19. Kart

- Gårdskart - <https://gardskart.nibio.no/search>

Tjenesten er tilrettelagt for landbruksforvaltningen og eiere og brukere av landbrukseiendommer, men er åpen for alle.

- Kilden - nibio.no/tjenester/kilden

Kilden er NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi) sin kartløsning hvor de fleste av instituttets nasjonale kartdata er samlet. Her kan du se kart med markslag, jordsmonn, beitebruk og skog sammen med kart fra andre parter i Norge digitalt. Du kan tegne i kartet og laste inn egne GPS-filer. Fra 2020 er det også mulig å se kart og flyfoto i tre dimensjoner (3D) og på den måten få visualisert landskapet bedre. Kilden er åpen for alle.

- Se Eigedom - <https://seeiendom.kartverket.no/>

På Se eiendom kan du gjøre oppslag i kart og se hva som står om din egen og andres eiendom i det offisielle eiendomsregisteret (matrikkelen) i Norge. På den måten kan du kontrollere opplysningene om en eiendom, for eksempel ved kjøp av bolig. Du kan se hva som er tinglyst ved å finne en eiendom i kartet og klikke på "Vis mer informasjon om eiendommen".

- Kommunekart - <https://kommunekart.com/>

Kommunekart gir deg detaljerte kart og flybilder over hele Norge. Du kan søke opp adresser, steder og eiendommer over hele landet, og du kan enkelt beregne en kjørerute med trinn-for-trinn instruksjoner for hvordan du når målet ditt. I dette kartet kan du se planstatus i kommunen (reguleringsplaner og kommuneplan)

Du finner appene for nedlastning i App-store og i Google Play, i tillegg kan du åpne Kommunekart.com i de fleste nettlesere både på PC, Mac, telefoner og nettbrett.

20. Opplæring og kurs

Det er mange som holder kurs og opplæring som er relevant for landbruket. Kurs er del av medlemstilbudet fra Tine, Nortura, Geno, Norsvin, Tyr, Norsk Sau og Geitavlslag, Mjøsen, Landbrukets HMS-tjeneste og Norsk landbruksrådgiving. I tillegg har vi følgende aktører som holder kurs og utdanning som kan være relevant for landbruket

På midtdalsbonden.no legger landbrukskontorene ut informasjon om kurs de og eksterne aktører i landbruket holder.

Videregående og høyere utdanning

Karriere Oppland	Vinstra vidaregående skole 2640 Vinstra Tlf. 61 29 23 00 e-post: post@opus-mg.no
-------------------------	--

	http://www.oppland.no/Karriere-Oppland/Midt-Gudbrandsdal/
Høgskolen i Innlandet (HINN)	Høgskolen i Innlandet Postboks 400 2418 Elverum Tlf 62 43 00 00 e-post: postmottak@inn.no www.inn.no
NTNU i Gjøvik	Teknologivn. 22 2802 Gjøvik Tlf. 61 13 54 00 e-post: postmottak@ntnu.no www.ntnu.no/gjovik.no
Norges Miljø- og biovitenskapelige Universitet (NMBU)	www.nmbu.no

Landbruksfaglige kurs og utdanninger

Voksenagronomen Agronomutdanninga går over to år på deltid. Fullført opplæring og bestått eksamen gir grunnlag for kompetansebevis/yrkeskompetanse som agronom.	https://www.karriereinnlandet.no/karrieresentre/gjovikregionen/videregaende-opplaring/voksenagronom/voksenagronom.16748.aspx
Norsvinskolen Norsvinskolen tilbyr kurs innen smågrisproduksjon, slaktegrisproduksjon og driftsledelse. De tilbyr også inseminasjonskurs og ulike fordypningskurs	https://norsvin.no/norsvinskolen/
Storfeskolen Storfeskolen er et utdanningstilbud innen fruktbarhet og avl, som primært er rettet mot melkeprodusenter.	https://www.geno.no/Start/Aktiviteter/Kurs/storfeskolen-cand.ku/

21. Andre organisasjoner

Norges Bygdekvinnelag

www.bygdekvinnelaget.no

Tlf: 22 05 48 15

Norges Bygdekvinnelag (NBK) er en partipolitisk nøytral kvinneorganisasjon som arbeider for kvinnene og bygdene sine interesser, nasjonalt og internasjonalt. Bygdekvinnelaget har hovedsatsingsområdene sine innenfor kultur, mat og miljø.

På deres hjemmeside finner du kontaktinformasjon til ditt lokallag

DEBIO

www.debio.no

Tlf: 63 86 26 50

E-post: kontor@debio.no

Har på vegne av staten ansvar for å kontrollere produksjon av økologiske matvarer.

Godt Bondevett

www.godtbondevett.no

Dette er Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Landbrukets HMS-tjeneste sin nettside om psykisk helse i landbruket. Siden er finansiert ved hjelp av sentrale bygdeutviklingsmidler. Målet er å øke oppmerksomheten og bevisstheten omkring hva som kan være med på å gjøre en forskjell i hverdagen vår som bønder.

Hanen

www.hanen.no

Hanen (tidligere Norsk Bygdeturisme og Gardsmat) er en landsdekkende bransje- og markedsorganisasjon for virksomheter innen bygdeturisme og gårdsmat i Norge.

Bondens Marked

www.bondensmarked.no

Bondens marked er et torg der lokale matprodusenter, håndverksprodusenter, gartnere m.fl. selger varene sine direkte til forbrukeren.

På deres hjemmeside finner du kontaktinformasjon til din representant for Bondens marked

Gudbrandsdalsmat

www.gudbrandsdalsmat.no

Gudbrandsdalsmat BA har 25 andelseiere fra hele Gudbrandsdalen. De vil sette produksjon av lokalmat inn i en heilskap der produkt, dyr og kulturlandskap skaper det unike produkt og den gode historia.

Matprodusentene i Gudbrandsdalsmat BA må oppfylle ei rekke kvalitetskriterier med omsyn til produksjonsmåte og bruk av råvarer for å bli andelseier og for å få rettigheter til å bruke merket Gudbrandsdalsmat.

Inn på tunet

<https://www.innpatunetinnlandet.no>

Inn på tunet Innlandet SA representerer gårder som sammen har dannet felles foretak som yter velferdstjenester. Tilbudene tilpasses alle nivå og aldrer. De fleste tilbudene er rettet mot oppvekst og opplæring, arbeid og arbeidstrening samt helse og omsorg.

Kontaktperson: Eli Grøntoft Dybdahl, tlf. 915 55 293. E-post: egd@innpatunet.no

REKO-ring

REKO er en salg- og distribusjonsmodell for lokalmat som skal gjøre det enkelt og effektivt for produsentene å selge varer lokalt direkte til kunden uten mellomledd. Kommunikasjonen mellom produsent og forbruker foregår gjennom at REKO-ringen har en gruppeside på Facebook. I forbindelse med et matsatsningsprosjekt ved Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor ble REKO-ringen Ringebu startet sommeren 2020.

Ønsker du å kjøpe varer direkte fra produsenten? Meld deg inn i Facebookgruppa [REKO-ringen Ringebu](#). Her vil produsenter annonsere varene sine i forkant av utleveringen. Bestilling av varer skjer ved at forbruker kommenterer i de aktuelle annonsene. Bestillingen din er bindende og varer må hentes til avtalt tidspunkt.

Er du produsent og ønsker å selge dine varer i REKO-ringen Ringebu? Da kan du melde deg inn i Facebookgruppa [Produsentsiden for REKO-ringen i Ringebu](#). Her vil du få informasjon som er relevant for deg som er produsent.

22. Lover og forskrifter

Se www.lovdatab.no, www.regelhjelp.no eller spør på landbrukskontoret

23. Aktuelle nettadresser

	www.midtdalsbonden.no
Landbruksinformasjon i Midt-Gudbrandsdal	Midtdalsbonden på Facebook
Ringebu kommune	www.ringebu.kommune.no
Sør-Fron kommune	www.sor-fron.kommune.no
Nord-Fron kommune	www.nord-fron.kommune.no
Landbruks- og matdepartementet	http://www.regjeringen.no/nb/dep/lmd.html
Landbruksdirektoratet	https://www.landbruksdirektoratet.no/no/
Fylkesmannen i Innlandet	www.fylkesmannen.no/innlandet
Innlandet fylkeskommune	www.innlandetfylke.no